

ТРОМЈЕСЕЧНИ БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT

Реални пад бруто домаћег производа (БДП) у четвртном тромјесечју 2020. године, у односу на четврто тромјесечје 2019. године, износио је 2,4%.

Посматрано по подручјима класификације дјелатности груписаним на ниво А10, у четвртном тромјесечју 2020. године бруто додата вриједност реално је мања у подручјима: (R,S) Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности за 6,5%, (B,C,D,E) Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање ел. енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације животне средине за 4,6%, а од тога у подручју (C) Прерађивачка индустрија за 6,4%, док је реално већа у подручјима (A) Пољопривреда, шумарство и риболов за 5,3%, и (J) Информације и комуникације за 2,4%.

Серије података према *ESA 2010* у текућим цијенама, у цијенама претходне године, у цијенама 2015. године (ланчано повезане вриједности) и десезонирани БДП од првог тромјесечја 2006. године, могу се преузети на линку:

<http://www3.rzs.rs.ba:8080/rzs/faces/indicators.xhtml>

In the fourth quarter of 2020, compared to the fourth quarter of 2019, a decrease by 2.4% was recorded in real Gross domestic product (GDP).

By section of the Classification of Economic Activities aggregated at the level A10, in the fourth quarter of 2020, Gross value added decreased in real terms in the following sections: (R,S) Arts, entertainment and recreation; Other service activities by 6.5%, (B,C,D,E) Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities by 4.6%, of which in (C) Manufacturing by 6.4%, while an increase in real terms was recorded in the sections (A) Agriculture, forestry and fishing by 5.3% and (J) Information and communication by 2.4%.

Series of data according to ESA 2010 at current prices, at previous year prices, at prices of 2015 (chain-linked values) and seasonally adjusted GDP beginning with the first quarter of 2006, are available at:

<http://www3.rzs.rs.ba:8080/rzs/faces/indicators.xhtml>

1. ТРОМЈЕСЕЧНИ БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, СТОПЕ РЕАЛНОГ РАСТА QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, REAL GROWTH RATES

	2018				2019				2020 ¹⁾				%
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	
Недесезонирани подаци, промјене у односу на исто тромјесечје претходне године	3,8	3,9	4,0	3,8	1,8	2,3	3,0	2,6	1,5	-6,8	-3,4	-2,4	<i>Non-seasonally adjusted data, changes compared to the same quarter of the previous year</i>
Десезонирани подаци, промјене у односу на претходно тромјесечје	1,5	0,7	0,5	0,8	0,4	0,8	0,5	0,6	0,1	-7,7	3,5	2,0	<i>Seasonally adjusted data, changes compared to the previous quarter</i>

Тромјесечни бруто домаћи производ је обрачунат по производном приступу а исказан у текућим цијенама, у цијенама претходне године и у цијенама 2015. године (ланчано повезане вриједности). Обрачун је изведен на нивоу области и подручја Класификације дјелатности КД БиХ 2010, која садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev 2. Бруто домаћи производ представља суму бруто додатих вриједности свих дјелатности укупне економије умањену за услуге финансијског посредовања индиректно мјерене (FISIM) и увећану за нето порезе (порези на производе минус субвенције на производе). Обрачун тромјесечног БДП-а се заснива на истим принципима и дефиницијама као и годишњи обрачун, односно на методолошким основама Европског система рачуна из 2010. године (European System of Accounts - ESA 2010), као и на приручницима за тромјесечне националне рачуне Међународног монетарног фонда и Евростата.

За обрачун тромјесечног БДП коришћена је метода екстраполације на бруто вриједност производње и међуфазну потрошњу. Главни извори података су резултати званичних статистичких активности (пољопривреде, индустрије, грађевинарства, трговине, угоститељства, саобраћаја, плата и запослених, цијена, спољне трговине итд.) и административни извори података (tromјесечни финансијски извјештаји предузећа, Министарство финансија Републике Српске, Агенција за банкарство Републике Српске, Агенција за осигурање Републике Српске итд.).

Усклађивање БДП-а обрачунаог у тромјесечној и годишњој периодици врши се након објављивања годишњих података примјеном пропорционалне Denton методе (минимизирањем апсолутних разлика кроз релативно подешавање тромјесечних података – текуће тромјесече у односу на претходно) чиме се постиже конзистентност тромјесечних и годишњих серија података при чему је сума вриједности четири тромјесечја једнака вриједности добијеној годишњим обрачуном.

Десезонирање је процес декомпозиције временских серија којим се отклања утицај сезонских флукуација на њихово кретање. Серије података су сезонски подешене на највишем нивоу агрегације, користећи директну методу, TRAMO/SEATS метод у оквиру JDEMETRA+ програма.

Тромјесечни подаци текуће године су подложни промјенама до објављивања података за четврто тромјесече. Послије објављивања података за четврто тромјесече, тромјесечни подаци су подложни промјени само у циљу усклађивања са годишњим подацима.

Због заокруживања, сумарни искази у саопштењу не слажу се увијек са збиром заокружених појединачних података.

Quarterly Gross domestic product is calculated using the production approach, and it is shown at current prices, at previous year prices and at prices of 2015 (chain-linked values). The calculation is performed at the level of divisions and sections of the Classification of Economic Activities KD BH 2010, which is in its content and structure completely harmonised with the EU Classification of Economic Activities NACE Rev 2. Gross domestic product represents a sum of gross value added of all activities of total economy minus financial intermediation services indirectly measured (FISIM) plus net taxes (taxes on products minus subsidies on products). The calculation of quarterly GDP is based on the same principles and definitions as annual calculation, that is, on the methodological basis of the European System of Accounts of 2010, as well as on manuals for quarterly national accounts of the International Monetary Fund and Eurostat.

For the calculation of quarterly GDP, the method of extrapolation on output and intermediate consumption was used. Main sources of data are results of official statistical activities (agriculture, industry, construction, trade, hotels and restaurants, transport, data on wages and employees, prices statistics, external trade statistics, etc.) and administrative sources of data (quarterly financial reports of enterprises, Ministry of Finance of Republika Srpska, Banking Agency of Republika Srpska, Insurance Agency of Republika Srpska etc.).

Harmonisation of GDP calculated quarterly and annually is carried out upon the publishing of annual data, using the proportional Denton method (by minimising absolute differences through relative adjustment of quarterly data – current quarter compared to the previous), in order to achieve the consistency of quarterly and annual series of data, with the sum of values of the four quarters being equal to the value obtained through the annual calculation.

Seasonal adjustment is a process of decomposition of time series, used to remove the effects of seasonal fluctuations on their trends. Series of data are seasonally adjusted at the highest level of aggregation, using the direct method, using the TRAMO/SEATS method as implemented in the JDEMETRA+ programme.

Quarterly data for the current year are prone to changes to the moment of the publishing of data for the fourth quarter. After the publishing data for the fourth quarter, quarterly data are prone to changes only for the purpose of harmonisation with annual data.

Because of rounding, summary accounts in the release do not always match the sums of rounded individual data.

2. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, ТЕКУЋЕ ЦИЈЕНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, CURRENT PRICES

хил. KM/thous. KM

		2020 ¹⁾					
		I	II	III	IV		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	224 217	248 182	283 157	263 213	A	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	501 221	494 285	532 299	567 163	B, C, D, E	<i>Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i>
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	265 811	279 615	315 180	346 196		<i>Of which: C Manufacturing</i>
F	Грађевинарство	92 466	154 398	196 875	228 360	F	<i>Construction</i>
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	426 221	395 447	481 963	449 112	G, H, I	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transportation and storage; Accommodation and food service activities</i>
J	Информације и комуникације	124 411	127 080	130 920	126 623	J	<i>Information and communication</i>
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	90 690	96 989	98 604	96 263	K	<i>Financial and insurance activities</i>
L	Пословање некретнинама	114 780	112 211	110 997	112 352	L	<i>Real estate activities</i>
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	89 060	86 793	93 690	96 309	M, N	<i>Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities</i>
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	460 383	489 573	497 730	503 612	O, P, Q	<i>Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities</i>
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	64 445	50 334	59 222	69 766	R, S	<i>Arts, entertainment and recreation; Other service activities</i>
	FISIM (минус)	57 649	65 876	52 477	55 476		<i>FISIM (minus)</i>
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	2 130 247	2 189 416	2 432 980	2 457 297		<i>GROSS VALUE ADDED</i>
	Порези на производе минус субвенције на производе	496 558	391 333	456 555	465 251		<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	2 626 804	2 580 749	2 889 535	2 922 548		<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>

3. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, У ЦИЈЕНАМА ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, AT PREVIOUS YEAR PRICES

хиљ. КМ/thous. KM

		2020 ¹⁾					
		I	II	III	IV		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	225 443	244 286	277 474	258 877	A	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	493 885	491 005	531 304	564 953	B, C, D, E	<i>Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i>
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	262 688	277 761	312 948	344 967		<i>Of which: C Manufacturing</i>
F	Грађевинарство	101 003	160 916	183 865	209 483	F	<i>Construction</i>
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	422 580	402 038	502 382	459 776	G, H, I	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transportation and storage; Accommodation and food service activities</i>
J	Информације и комуникације	119 681	127 936	131 818	126 492	J	<i>Information and communication</i>
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	90 497	96 121	99 280	95 830	K	<i>Financial and insurance activities</i>
L	Пословање некретнинама	113 004	112 525	112 747	113 082	L	<i>Real estate activities</i>
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	88 576	87 838	94 842	96 884	M, N	<i>Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities</i>
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	452 102	458 599	471 348	472 109	O, P, Q	<i>Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities</i>
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	64 446	49 873	58 263	69 065	R, S	<i>Arts, entertainment and recreation; Other service activities</i>
	FISIM (минус)	54 668	64 850	52 662	56 775		<i>FISIM (minus)</i>
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	2 116 550	2 166 287	2 410 661	2 409 776		<i>GROSS VALUE ADDED</i>
	Порези на производе минус субвенције на производе	488 678	427 914	449 310	457 868		<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	2 605 227	2 594 201	2 859 971	2 867 644		<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>

4. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, У ЦИЈЕНАМА 2015. ГОДИНЕ (ЛАНЧАНО ПОВЕЗАНЕ ВРИЈЕДНОСТИ)²⁾
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, AT PRICES OF 2015 (CHAIN-LINKED VALUES)²⁾

хиљ. КМ/ thous. КМ

		2020 ¹⁾					
		I	II	III	IV		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	212 856	230 647	261 982	244 423	A	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	394 583	392 282	424 478	451 362	B, C, D, E	<i>Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i>
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	191 310	202 288	227 913	251 232		<i>Of which: C Manufacturing</i>
F	Грађевинарство	92 511	147 388	168 407	191 871	F	<i>Construction</i>
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	403 625	384 005	479 848	439 152	G, H, I	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transportation and storage; Accommodation and food service activities</i>
J	Информације и комуникације	119 287	127 516	131 385	126 076	J	<i>Information and communication</i>
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	81 870	86 957	89 815	86 694	K	<i>Financial and insurance activities</i>
L	Пословање некретнинама	107 376	106 920	107 132	107 449	L	<i>Real estate activities</i>
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	79 538	78 875	85 165	86 998	M, N	<i>Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities</i>
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	454 714	461 249	474 072	474 837	O, P, Q	<i>Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities</i>
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	63 426	49 083	57 341	67 971	R, S	<i>Arts, entertainment and recreation; Other service activities</i>
	FISIM (минус)	51 918	61 588	50 013	53 919		<i>FISIM (minus)</i>
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	1 950 226	1 996 055	2 221 225	2 220 410		<i>GROSS VALUE ADDED</i>
	Порези на производе минус субвенције на производе	472 455	413 708	434 394	442 668		<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	2 420 950	2 410 703	2 657 675	2 664 805		<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>

5. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, СТОПЕ РЕАЛНОГ РАСТА, ПРОМЈЕНЕ У ОДНОСУ НА ИСТО ТРОМЈЕСЕЧЈЕ ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, REAL GROWTH RATES, CHANGES COMPARED TO THE SAME QUARTER OF THE PREVIOUS YEAR

%

		2020 ¹⁾				
		I	II	III	IV	
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	2,1	2,8	6,0	5,3	A Agriculture, forestry and fishing
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	-3,6	-9,8	-6,7	-4,6	B, C, D, E Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	-6,6	-15,6	-10,5	-6,4	Of which: C Manufacturing
F	Грађевинарство	2,2	0,3	2,9	1,8	F Construction
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	5,7	-15,0	-4,1	-4,2	G, H, I Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transportation and storage; Accommodation and food service activities
J	Информације и комуникације	3,7	1,4	1,8	2,4	J Information and communication
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	1,6	1,5	0,8	0,1	K Financial and insurance activities
L	Пословање некретнинама	1,3	-0,2	-0,8	-0,9	L Real estate activities
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	-0,3	-5,3	-4,3	-3,3	M, N Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	1,5	1,2	0,8	1,9	O, P, Q Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	0,6	-25,2	-18,3	-6,5	R, S Arts, entertainment and recreation; Other service activities
	FISIM (минус)	1,4	0,6	2,8	2,7	FISIM (minus)
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	1,2	-5,7	-2,2	-1,2	GROSS VALUE ADDED
	Порези на производе минус субвенције на производе	2,8	-12,2	-9,9	-8,4	Taxes on products less subsidies on products
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	1,5	-6,8	-3,4	-2,4	GROSS DOMESTIC PRODUCT

¹⁾ Пројена / Estimate

²⁾ Подаци су неадитивни, односно, збир података по нижим нивоима није једнак податку на вишем нивоу агрегације
Data are non-additive, that is, the sum of data for lower levels does not equal the data on the higher level of aggregation

Припрема саопштења: Драгана Куновац
e-mail: dragana.kunovac@rzs.rs.ba

Prepared by: Dragana Kunovac
e-mail: dragana.kunovac@rzs.rs.ba

Издаје Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Вељка Млађеновића 12д – Тел. +387 51 332 700 – в. д. директора Радосав Савановић, главни уредник – Излази тромјесечно – Саопштење је објављено на Интернету на адреси: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – Приликом коришћења података обавезно навести извор

Published by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Veljka Mladenovića 12d – Tel. +387 51 332 700 – Acting Director Radosav Savanović, Editor in chief – Quarterly periodicity – Release is available on the Internet at: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – These data can be used provided the source is acknowledged